

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
 dos. Zaur Məmmədov
"07" yanvar 2026-cı il

Fənn sillabusu:

İxtisasın şifri və adı: 6007007 – Meşəçilik (A+B)

Fakültə: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: Aqrar elmlər

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: "Ümumi əkinçilik" (fənn proqramı Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən 24 avqust 2020 – ci il tarixli 383 sayılı əmri ilə təsdiq edilmiş Ali Təhsil Pilləsinin Dövlət Standartları və 25 may 2022-ci il tarixli(EŞ № 09/58.2)qərarı ilə ADAU-nun Elmi Şurası tərəfindən təsdiq edilmişdir.).

Kodu: İPF-B14

Tədris ili: II (2025/2026)

Semestr: IV (yaz)

Tədris yükü: Cəmi – 120 saat. Auditoriya saati – 45 (30 saat müəhazirə, 15 saat laboratoriya)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit.

II. Müəllimlər haqqında məlumat:

1.Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Ağayev Bahaddin Qasım oğlu (mühazirə)

Məsləhət günləri və saati: III gün, saat 12⁰⁰-14⁰⁰

E-mail ünvanı: baxadin-0603@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küçəsi 170 a

2.Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Şükürov Elşad Osman oğlu (laboratoriya)

Məsləhət saati: 4-cü gün, saat 14:00

E-mail ünvanı: shukurovelsad@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küçəsi 170 a

III. Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas:

- Cəfərov M.İ., Quliyev R.M., Səfərov N.Ə.** Kənd təsərrüfatı bitkilərinin becərilmə və yığılma texnologiyası, Bakı, "Maarif" nəşriyyatı, 2000, 363 s.
- Hüseynov H. A., Hüseynov N., Məmmədova K.** "Aqrokimya" kitabı, Bakı, Qanun nəşriyyatı, 2018, 440 səh.
- Hüseynov M.M., Həsənova A.Q.** Əkinçilik sistemləri, Bakı, "İmpuls LTD", 2018, 208 s.
- Hümbətov H.S., Babazadə A.R.** Şəkər çuğundur. Gəncə, "Star", 2019, 99 s.
- İbrahimov A., Qurbanov A.Q., F.H., Hüseynov M.S.** Qarğıdalının sort və hibridləri, onların becərilmə texnologiyaları. Bakı, "Ecoprint", 2017, 240 s.
- İbrahimov A.Q., Allahyarov E.R.** Alaq bitkiləri və onların idarə olunması, Bakı, 2020.
- M.A.Vəliyeva "Əkinçilik və bitkiçiliyin əsasları" Bakı "Zəngəzurda" çap evi 2024 660s

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V.Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Hazırda əhəlinin ərzaq təminatının ödənilməsində problemlərin mövcud olması və onun gələcəkdə daha çox artacağı etimalı nəzərə alındığına görə, aqrar sahənin inkişaf dərəcəsi hər bir ölkənin iqtisadiyyatının və əhəlinin yaşayış səviyyəsinin əsas

göstəricisi sayılır və bəzi halda o, ən qabaqcıl cəbhə adlandırılaraq, müdafiyyə sistemi ilə eyni əhəmiyyətli sahə kimi dəyərləndirilərək, dövlət siyasətinə vacib prioriteti hesab edilir.

Aqrar istehsalın artırılması elmi texniki nailiyyətlərin və mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi ilə yanaşı, yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanmasından keçir. Bu isə ümumən kənd təsərrüfatı elmlərinin ana xəttini təşkil edən əkinçiliyin inkişafı ilə əlaqədardır.

Müasir əkinçilik elmi təbiət elmlərinin əsas qanunauyğunluqlarını nəzərə almaqla, ərazinin aroekoloji və landşaft şəraitinə uyğun aqrotexnologiyaların tətbiqini tələb edir.

Əkinçilik fənni aqrar təhsil müəssisələrində aqronomluq istiqamətli ixtisaslar üzrə mütəxəssis hazırlığında əsas fənn kimi tədris olunur. Fənnin tərkibinə aşağıdakı əsas bölmələr daxildir:

1. Bitkilərin aqroekoloji şəraitinin optimallaşdırılması, torpaq münbitliyinin geniş bərpası və əkinçilik qanunları;

2. Alaqların aqrobioloji xüsusiyyətləri və onlara qarşı mübarizə tədbirləri;

3. Növbəli əkinlərin elmi əsasları, təsnifatı və onların qurulma xüsusiyyətləri;

4. Torpağın becərilmə texnologiyası və onun ərazinin konkret aqroekoloji xüsusiyyətlərinə, bitkilərin bioloji xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq becərmə üsullarının, qaydalarının və sistemlərinin işlənməsi;

5. Torpağın eroziyadan qorunması məqsədilə torpaq mühafizəli tədbirlərin aparılması;

6. Zonal əkinçilik sistemlərinin əsas xüsusiyyətləri və onların qurulma qaydaları.

Bu bölmələrdə torpağın münbitliyinin artırılması və becərilən kənd təsərrüfatı bitkilərinin məhsuldarlığının yüksəldilməsi ilə torpaqdan səmərəli istifadə qaydaları öyrənilməsinə görə, əkinçilik fənninin nəzəri əsası kimi təqdim olunur.

Əkinçilik fənni - aqronomluq, meyvə tərəvəzçilik, bitki mühafizəsi, aqrokimya və torpaqşünaslıq ixtisaslı qruplara əsas fənn, aqrar iqtisadiyyat və mühəndislik üzrə yeni ixtisas qruplarında isə seçmə fənn kimi tədris olunur. Fənnin əsas obyektini "torpaq - bitki ətraf mühit" kompleksidir.

Əkinçilik fənninin nəzəri və metodoloji əsasını fundamental tətbiqi elmlər: biologiya, fizika və kimya təşkil edir. Əkinçilik həmçinin bitkiçilik, torpaqşünaslıq, aqrokimya, botanika, bitki fiziologiyası, mikrobiologiya, meliorasiya, meteorologiya, seleksiya və toxumçuluq, fitopatologiya, entomologiya və s. kimi digər aqronomiya elmləri ilə sıx əlaqədardır.

Fənnin tədrisində məqsəd: - torpaqdan səmərəli istifadə məqsədilə müəyyən edilmiş və elmi əsaslandırılmış aqrotexnologiyaların öyrənilməsi və ərazinin aqroekoloji şəraitinə uyğun zonal əkinçilik sistemlərinin qurulmasında tələbənin tərbiyəsini formalaşdırmaqdan ibarətdir.

Təbbə fənni tam öyrənməklə: - ekoloji təmiz torpaq münbitliyinin yaradılması və onun eroziyadan qorunması üçün torpaqmühafizəli tədbirlər tətbiq etməyi; alaqların növ tərkibini müəyyən edərək, tarlaların alaqlanma xəritəsini qurmağı və alaqlara qarşı mübarizə tədbirləri həyata keçirməyi; növbəli əkinlərin səmərəli sxemlərini seçməklə onun mənimsənilməsini başa çatdırmağı onları aqronomiki və iqtisadi cəhətdən qiymətləndirməyi; enerji və ehtiyata qənaətedici, habelə torpaqmühafizəli əkinçilik sistemlərini düzgün qənaət edib həyata keçirməyi və tarla işlərinin keyfiyyətinə nəzarəti bacarmaq imkanı əldə edilir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər. Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik burcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrə biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal- tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar bilir.

-8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91-100 bal- əla (A)

81-90 bal-çox yaxşı (B)

71-80 bal- yaxşı (C)

61-70 bal- kafi (D)

51-60 bal –qənaətbəxş (E)

51-baldan aşağı- qeyri-kafi (F)

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

XTəqvim planı: Mühazirə 30 saat .lab 15

N	Keçirilən <u>mühazirə</u> mövzularının məzmunu	Saat	Tarix
1	2	3	4
1	Mövzu 1: Əkinçiliyin əsas məsələsi inkişaf tarixi və digər elmlərlə əlaqəsi Plan: 1. Əkinçilik əsas istehsal sahəsi kimi. 2. Əkinçiliyin məqsədi və qarşısında duran vəzifələr. 3. Əkinçiliyin inkişaf tarixi. 4. Əkinçiliyin digər elmlərlə əlaqəsi. Ədəbiyyat və mənbə: [3, 7, 8]	2	
2	Mövzu 2: Bitkilərin həyat amilləri və əkinçilik qanunları Plan: 1. Bitkilərin yaşayış amillərinə münasibəti. 2. Yaşayış amillərinin əvəz olunmazlığı və bərabər əhəmiyyətliyi qanunu. 3. Minimum, optimum və maksimum qanunu. 4. Bitkilərin yaşayış amillərinin birgə təsiri qanunu. 5. Qaytarma qanunu. 6. Əkinçilikdə ekoloji qaydalardan istifadə. Ədəbiyyat və mənbə: [1,2, 7, 8]	2	
3	Mövzu 3: Bitkilərin işıq amilinə münasibəti və işıqlanma şəraitinin yaxşılaşdırılması Plan: 1. Bitkilərin işıq amilinə tələbatının müxtəlifliyi 2. Əkinçilikdə bitkilərin işığa tələbatının nizamlanması 3. Bitkilərin istiliyə tələbatının müxtəlifliyi 4. Bitkilərin istiliyə tələbinin nizamlanmasının fəal və qeyri-fəal yolları Ədəbiyyat və mənbə: [2, 6, 7]	2	
4	Mövzu 4: Torpaq münbitliyi və onun göstəriciləri. Plan: 1. Torpaq münbitliyi haqqında anlayış. 2. Torpaq münbitliyi və onun formaları. 3. Torpaq münbitliyinin aqrofiziki. 4. Torpaq münbitliyinin aqrokimyəvi göstəriciləri.	2	

	5. Torpaq münbitliyinin bioloji göstəriciləri. Ədəbiyyat və mənbə: [2, 5, 8]		
5	Mövzu 5: Torpağın fitosanitar vəziyyəti, torpaq münbitliyinin aqrofiziki və aqrokimyəvi amilləri Plan: 1. Torpağın fitosanitar vəziyyəti 2. Münbitliyin aqrofiziki amilləri 3. Münbitliyin aqrokimyəvi amilləri Ədəbiyyat və mənbə: [2, 6, 7]	2	
6	Mövzu 6: Tinglik təsərrüfatında torpağın becərilməsi Plan: 1. Torpağın becərilməsinin nəzəri əsasları 2. Torpağın becərilməsi sistemi və üsulları 3. Torpağın becərilməsi texnologiyası Ədəbiyyat və mənbə: [2, 6, 7]	2	
7	Mövzu 7: Meşə əkinlərinin yaradılması üçün torpaq hazırlığı. Meşə əkinlərinin səpin və əkin üsulu ilə yaradılması Plan: 1. Torpaq hazırlığı üsulları 2. Meşə əkinlərinin səpin və əkin üsulu ilə yaradılması 3. Əkinlərə aqrotexniki qulluq Ədəbiyyat və mənbə: [2, 6, 8].	2	
8	Mövzu 8: Alaq bitkiləri, onların vurduğu zərər, əsas bioloji xüsusiyyətləri və təsnifatı. Plan: 1. Alaq bitkiləri haqqında ümumi anlayış, alaqların mənşəyi və qrupları. 2. Alaqların kənd təsərrüfatı istehsalına vurduğu zərər. 3. Alaqların mədəni bitkilərdən fərqlədirici əsas bioloji xüsusiyyətləri Ədəbiyyat və mənbə: [2, 6, 8].	2	
9	Mövzu 9: Alaqlara qarşı aqrotexniki mübarizə tədbirləri. Plan: 1. Kövşənliyin üzvlənməsi 2. Dərin şumun aparılması 3. Nəmləndirici suvarmalar (arat) 4. Torpağın səpinqabağı becərilməsi 5. Vegetasiya becərmələri Ədəbiyyat və mənbə: [2, 6, 8]	2	
10	Mövzu 10: Alaqlara qarşı kimyəvi mübarizə tədbirləri Plan: 1. Alaqlara qarşı istifadə olunan kimyəvi preparatlar 2. Herbisidlərin bəzi mühüm xüsusiyyətlərinə görə qruplaşdırılması 3. Əkin sahələrində herbisidlərin tətbiqi 4. Payızlıq taxıl əkinlərində herbisidlərin tətbiqi 5. Cərgəarası becərilən bitki əkinlərində herbisidlərin tətbiqi Ədəbiyyat və mənbə: [2, 6, 8].	2	
11	Mövzu 11: Növbəli əkinlərin elmi əsasları, təsnifatı və qurulma qaydası Plan: 1. Növbəli əkinlərin elmi əsasları və inkişaf tarixi 2. Monokultura, təkrar və fasiləsiz əkinlər 3. Növbəli əkinlərin intensivləşdirilməsi 4. Aralıq əkinləri və onların növləri 5. Növbəli əkinlərin tipləri və növləri Ədəbiyyat və mənbə: [2, 6, 8].	2	

12	<p>Mövzu 12: Növbəli əkində sələf kimi istifadə edilən heriklərin və tarla bitkilərinin xüsusiyyətləri..</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Növbəli əkində istifadə edilən heriklərin növləri. 2. Heriklərin aqrotexniki əhəmiyyəti. 3. Torpaq münbitliyinin artırılmasında müxtəlif qruplarının rolu. 4. Növbəli əkinlərdə istifadə edilən əsas və sələf bitkiləri. <p>Ədəbiyyat və mənbə: [1, 2, 6, 8]</p>	2	
13	<p>Mövzu 13: Torpaqbecərmənin məqsədi, nəzəri əsasları, qaydaları, üsulları və sistemləri.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Torpağın becərilməsinin elmi əsasları və onun qarşısında duran vəzifələr. 2. Torpağın texnoloji xassələri və onların becərmələrin keyfiyyətinə təsiri. 3. Torpağın becərilməsində gedən texnoloji proseslər. 4. Torpaqbecərmənin ekoloji, aqrotexniki və iqtisadi əsasları. 5. Torpağın əsas, səpinqabağı və vegetasiya becərmələrinin qaydaları və üsulları. 6. Torpaqbecərmə sistemləri və onların qurulmasının əsaslandırılması. <p>Ədəbiyyat və mənbə: [1, 2, 6, 8]</p>	2	
14	<p>Mövzu 14: Aqroekoloji şəraitdən, əsas və sələf bitkilərindən asılı olaraq torpaqbecərmənin xüsusiyyətləri.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suvarma şəraitində torpağın becərilməsinin xüsusiyyətləri. 2. Dəmyə şəraitində torpağın becərilməsinin xüsusiyyətləri və onun məqsədi. 3. Su eroziyasına məruz qalan torpaqların becərilməsi. 4. Əsas və sələf bitkilərindən asılı olaraq torpaqbecərmənin 5. Külək eroziyası baş verən ərazilərdə torpağın becərilməsi. xüsusiyyətləri. 6. Torpağın yuyulmasının və sovrulmasının qarşısını alan torpaqbecərmə üsulları. <p>Ədəbiyyat və mənbə: [1, 2, 6, 8]</p>	2	
15	<p>Mövzu 15: Əkinçiliyin intensivləşdirilməsi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İstehsalın artırılmasında intensivləşmənin rolu 2. Mexanikləşdirmə əkinçiliyin intensivləşdirilmə amili kimi 3. Melorasiya əkinçiliyin intensivləşdirilmə amili kimi 4. Əkinçiliyin intensivləşdirilməsində kimyalaşmanın tətbiqi 5. İntensiv əkinçilikdə yeni bitki sortlarından istifadə <p>Ədəbiyyat və mənbə: [1, 2, 6, 8]</p>	2	
	Cəmi:	30 s.	

Laboratoriya

№	Keçirilən laboratoriya mövzuları	Lab.	Tarix
1	<p>Mövzu 1.</p> <p>Tarlada torpaq nümunəsinin götürülməsi və analizlər üçün hazırlanması</p> <p>Mənbə: [1, 2, 3]</p>	2	
2	<p>Mövzu 2: Torpaq nəmliyi və onun termostatda qurutma üsulu ilə təyini</p> <p>Mənbə:(1,2,3,6)</p>	2	
3	<p>Mövzu 3:Torpağın su sızdırma qabiliyyətinin təyini</p> <p>Mənbə:(2,3,5,6)</p>	2	
4	<p>Mövzu 4:Əkinlərin alaqlanma dərəcəsinin təyini</p> <p>Mənbə:(2,4,5,7)</p>	2	
5	<p>Mövzu 5: Növbəli əkinlərin aqrotexniki və iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsi</p>	2	

	Mənbə:(1,2,4,6)		
6	Mövzu 6 :Yazlıq bitkilər əkini üçün torpaqbecərmə sisteminin işlənməsi Mənbə:(2,4,5,7)	2	
7	Mövzu 7: Torpağın becərilməsinin və səpinin keyfiyyətə qiymətləndirilməsi. Mənbə:(1,2,4,7)	2	
8	Mövzu14: Torpaq mühafizəli və enerjiyə qənaətedici becərmələrin işlənməsi Mənbə:(1,2,6,7)	1	
	Cəmi:	15 s.	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar

“Ümumi Əkinçilik” fənnini mənimsəməklə, əkinçiliyin əhəmiyyəti, tarixi, inkişafı və əkinçilik sistemlərinin zonal xüsusiyyəti, o cümlədən ibtidai və ekstensiv əkinçilik sistemləri, habelə müasir və intensiv əkinçilik sistemləri üzrə nəzəri və praktik əsasları müəyyənləşdirmək asanlaşır.

XII.Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- müəhazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş)
- problemlərə əsaslanan tədris;
- sahə işləri;
- qrup qiymətləndirməsi;
- ekspert metodu;

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri.

FTN 1. Torpağın münbitliyini artırmaqla bitkilərin yaşayış şəraitinin optimallaşdırılmasını və əkinçiliyin əsas qanunlarını bilməli

FTN 2. Torpaqbecərmənin qaydalarını, üsullarını və sistemlərini bilməli

FTN 3. Torpağın eroziyadan qorunmasının elmi əsaslarına uyğun torpaq mühafizəli tədbirlərin təşkili və zonal əkinçilik sistemlərini mənimsəməli

FTN 4. Alaqların növ tərkibini müəyyən etməklə alaqlara qarşı mübarizə tədbirlərini hazırlamağı bacarmalı

FTN 5. Növbəli əkinlərin səmərəli sxemlərini tərtib və tətbiqini etməyi bacarmalı

FTN 6. Fənnin tərkib hissəsinə aid olan məsələlərin konkret təsərrüfat şəraitində həyata keçirilməsi üçün tələb olunan qaydalara yiyələnməli

XIV.Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. I Kollektiv sualları:

1. Əkinçilik əsas istehsal sahəsi kimi.
2. Əkinçiliyin məqsədi və qarşısında duran vəzifələr.
3. Əkinçiliyin inkişaf tarixi.
4. Qaytarma qanunu.
5. Dərin şumun aparılması
6. Torpağın becərilməsi sistemi və üsulları
7. Torpağın becərilməsi texnologiyası
8. Torpaq hazırlığı üsulları
9. Meşə əkinlərinin səpin və əkin üsulu ilə yaradılması
10. Alaqların kənd təsərrüfatı istehsalına vurduğu zərər.
11. Bitkilərin istiliyə təlabatının müxtəlifliyi
12. Torpaq münbitliyi haqqında anlayış.

13. Torpaq münbitliyi və onun formaları.
14. Torpaq münbitliyinin bioloji göstəriciləri.
15. Torpağın fitosanitar vəziyyəti

II Kollektiv sualları:

1. Torpağın səpinqabağı becərilməsi
2. Vegetasiya becərmələri
3. Növbəli əkinlərin elmi əsasları və inkişaf tarixi
4. Monokultura, təkrar və fasiləsiz əkinlər
5. Növbəli əkinlərin intensivləşdirilməsi
6. Aralıq əkinləri və onların növləri
7. Növbəli əkinlərin tipləri və növləri
8. Əsas və sələf bitkilərindən asılı olaraq torpaqbecərmənin
9. Növbəli əkinlərdə istifadə edilən əsas və sələf bitkiləri.
10. Torpağın becərilməsində gedən texnoloji proseslər.
11. Suvarma şəraitində torpağın becərilməsinin xüsusiyyətləri.
12. Dəmyə şəraitində torpağın becərilməsinin xüsusiyyətləri və onun məqsədi.
13. Su eroziyasına məruz qalan torpaqların becərilməsi.
14. Külək eroziyası baş verən ərazilərdə torpağın becərilməsi. xüsusiyyətləri.
15. Torpaq münbitliyinin artırılmasında müxtəlif qruplarının rolu.

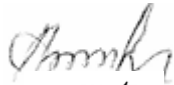
XVI. İmtahan sualları:

1. Əkinçilik əsas istehsal sahəsi kimi.
2. Əkinçiliyin məqsədi və qarşısında duran vəzifələr.
3. Əkinçiliyin inkişaf tarixi.
4. Əkinçiliyin digər elmlərlə əlaqəsi.
5. Minimum, optimum və maksimum qanunu.
6. Bitkilərin yaşıq amillərinin birgə təsiri qanunu.
7. Qaytarma qanunu.
8. Bitkilərin işıq amilinə tələbatının müxtəlifliyi
9. Bitkilərin istiliyə tələbatının müxtəlifliyi
10. Torpaq münbitliyi haqqında anlayış.
11. Torpaq münbitliyi və onun formaları.
12. Torpaq münbitliyinin bioloji göstəriciləri.
13. Torpağın fitosanitar vəziyyəti
14. Münbitliyin aqrofiziki amilləri
15. Münbitliyin aqrokimyəvi amilləri
16. Torpağın becərilməsinin nəzəri əsasları
17. Torpağın becərilməsi sistemi və üsulları
18. Torpağın becərilməsi texnologiyası
19. Torpaq hazırlığı üsulları
20. Meşə əkinlərinin səpin və əkin üsulu ilə yaradılması
21. Əkinlərə aqrotexniki qulluq
22. Alaqların kənd təsərrüfatı istehsalına vurduğu zərər.
23. Kövşənliyin üzünməsi
24. Dərin şumun aparılması
25. Nəmləndirici suvarmalar (arat)
26. Torpağın səpinqabağı becərilməsi
27. Vegetasiya becərmələri
28. Növbəli əkinlərin elmi əsasları və inkişaf tarixi
29. Monokultura, təkrar və fasiləsiz əkinlər
30. Növbəli əkinlərin intensivləşdirilməsi
31. Aralıq əkinləri və onların növləri
32. Növbəli əkinlərin tipləri və növləri
33. Növbəli əkinlərdə istifadə edilən heriklərin növləri.
34. Heriklərin aqrotexniki əhəmiyyəti.

35. Torpaq münbitliyinin artırılmasında müxtəlif qruplarının rolu.
36. Növbəli əkinlərdə istifadə edilən əsas və sələf bitkiləri.
37. Torpağın becərilməsinin elmi əsasları və onun qarşısında duran vəzifələr.
38. Torpağın becərilməsində gedən texnoloji proseslər.
39. Torpaqbecərmənin ekoloji, aqrotexniki və iqtisadi əsasları.
40. Suvarma şəraitində torpağın becərilməsinin xüsusiyyətləri.
41. Dəmyə şəraitində torpağın becərilməsinin xüsusiyyətləri və onun məqsədi.
42. Su eroziyasına məruz qalan torpaqların becərilməsi.
43. Əsas və sələf bitkilərindən asılı olaraq torpaqbecərmənin
44. Külək eroziyası baş verən ərazilərdə torpağın becərilməsi. xüsusiyyətləri.
45. Torpağın yuyulmasının və sovrulmasının qarşısını alan torpaqbecərmə üsulları.
46. İstehsalın artırılmasında intensivləşmənin rolu
47. Mexanikləşdirmə əkinçiliyin intensivləşdirilmə amili kimi
48. Melorasiya əkinçiliyin intensivləşdirilmə amili kimi
49. Əkinçiliyin intensivləşdirilməsində kimyalaşmanın tətbiqi
50. İntensiv əkinçilikdə yeni bitki sortlarından istifadə

“Ümumi əkinçilik” fənninin sillabusu **6007007** – Meşəçilik ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Fənn sillabusu “Aqrar elmləri” kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (7 yanvar 2026 - cı il protokol № 05).

Fənn müəllimi:

m. B.Q.Ağayev

Laboratoriya müəllimi:

m. E.O.Şükürov

Kafedra müdiri:

dos.İ.C.Kərimov .